

PANUITANGA.

Nga Rahui i raro i "Te Ture Whakatau Rahui o Te Tai Hauauru, 1892."

Te Tari o Te Kai-tiaki mo te Katoa,
Poneke, Tihema 28, 1892.

HE Panuitanga tenei ki nga tangata katoa e mahi ana, e noho ana ranei ki runga ki nga Rahui, ki tetahi wahi ranei o aua rahui kia mohio ai ratou, ka kiia e ahau he tangata pokanoa ratou i runga i ta te ture tikanga ki runga ki aua whenua, kei te he hoki i runga i ta te ture tikanga ta ratou mahi, noho ranei, mehemea chara i te mahi, i te noho ranei i raro i tetahi rihi, tenanatanga ranei i runga i nga tikanga o te ture.

Kia mana te rihi, te tenanatanga pera ranei i runga i nga tikanga o te ture, me penei te tikanga ara:—

1. He Rihi i whakatuturutia e Te Kawana i roto i tona Kaunihera i raro i nga Ture kua whakakorea e te Ture kua whakahuatia i runga ake nei.

2. He Rihi ranei i tukua e te Kai-tiaki mo te Katoa kua whakatuturutia hoki e taua Ture.

3. He Rihi ranei i tukua e ahau i raro i te mana o taua Ture.

4. He tenanatanga ranei kua whakamana nei au ki te tuku i raro i taua Ture.

Ko nga rihi, nga tenanatanga ranei i whakaetia, e whakaetia ana ranei e nga tangata Maori no ratou te whenua, e tukua ana e ratou i raro i nga tikanga o te rarangi Nama 1 anake nga tukunga e whai mana ana e whai tikanga ana, e ahei ana ranei kia whakaetia e ahau, a he kupu whakaturipato tenei ki nga tangata kia kaua e tangohia e ratou he whenua i nga tangata Maori no ratou nga Rahui, i runga i te tikanga rihi, tenanatanga ranei, i te mea hoki ka mana-kore taua rihi, taua tenanatanga ranei.

Mehemea e mahi tika ana, e noho tika ana ranei nga tangata Maori no ratou nga Rahui ki runga ki aua Rahui, e kore e meingatia kia tangohia noatia aua whenua, engari ia ka taea te tango hei whenua rihi i raro i nga tikanga o taua Ture, ki te mahara te Kai-tiaki mo te Katoa tera e puta he painga ki nga tangata Maori no ratou te whenua ki te mihitia taua whenua.

E kore rawa e taea e kore rawa hoki e whakaetia e ahau he tono pehea ranei e tukua mai ana e tetahi tangata mo tetahi mana e puta mai ana i runga i aua Rahui, haunga ia te tono e puta mai ana i runga i te tikanga o nga rarangi Nama 1, 2, 3, me 4.

NA TE WAPUTANA,
J. K. WAIBURTON,
Kai-tiaki mo te Katoa.

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGU POUTAPETA.

1. **F**TUWHIERA ana he Peeke Tiaki Moni i ia ra, i ia ra, mo te mahi Tango Moni mo te mahi Utu Moni hoki i te nuinga o nga Poktapeta Whakaputa Ota Moni i Niu Tireni, i roto i nga haora i whakahaerea ai te Mahi mo nga Ota Moni.

2. Ko te Moni Hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £4 10s. i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £200 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i tukua peratia e ia i te £500, ka heke iho te moni hua ki te £4 i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £500.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawanatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua Peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahi atu o nga Peeke pera i roto i taua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia ki te tango mai i taua moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta i roto i te Takiwa na e marama ana hei tononga atu mana.

5. E Kore Rawa e Whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga ranei o nga moni i tukua atu e ratou ki te Peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga Tamariki, ki te tuku moni ki te Peeke pera takoto ai, ka ahei ranei kia tukua he moni ki te Peeke i runga i a ratou ingoa. Ki te maha atu o ratou tau i te whitu nga tau ka pena ano te tikanga mo ratou me te tika-

nga e whakahaerea atu ana ki te hunga kua pakeke; engari ia e kore nga tamariki pera e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatuwheratia he Kante Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorua, maha atu ranei mo te taha ki a ratou, mehemea chara ano ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motu-hake ranei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tena te tono atu ki te Rangatira o tetahi Poutapeta, te tono atu ranei ki.

TE HEKERETARI,
I te Tino Poutapeta, I Poneke.
Te Tino Poutapeta, Poneke.

"Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1892."

NOTEMEA kua whai mana te Kooti inaianei ki te uiui i nga tikaanga o nga tono whakawa take paanga ki te whenua i raro i te Ture i runga ake nei, he panuitanga tenei kia mohio te hunga katoa e whai tikanga ana ki nga kechi pera kua oti te perchi ki roto ki te Nama 51, o te *Kahiti o Niu Tireni*, o te 24 o nga ra o Nowema, 1892, kei te 420 o nga wharangi, nga "Huarahi Whakahaere" kua oti te whakatakoto i raro i te Ture kua whakahuatia i runga ake nei.

Ko nga pukapuka tono katoa me nga moni utu kua oti te whakarite hei utunga, me tuku mai i te tuatahi tonu ki te Kai-Rehita o te Kooti Whenua Maori, i Poneke. Ko nga tangata e hiahia ana ki etahi kape o nga Huarahi Whakahaere me tono atu ki nga Kai-Rehita o te Kooti i nga takiwa o nga Kai-Rehita, kei a ratou hoki nga kape.

I tuhia i tenei te 29 o nga ra o Nowema, 1892.

NA H. P. REWY,
Tumuaki Kai-whakawa.

PANUITANGA.

Tari Maori, Poneke,
Oketopa 12, 1892.

HE maha nga pupapuka a nga tangata Maori e tae mai ana ki te Tari nei, otiia ko te ingoa kau o te kainga i tuhia ki roto, ko te ingoa nui o te takiwa kahore tena i tuhia ki roto, engari ki te tuhi mai te tangata Maori i tana pukapuka ki te Kawanatanga me tuhi te ingoa o tana kainga me te ingoa ano hoki o te poutapeta e tātata ana ki tana kainga ki roto ki tana pukapuka, mehemea ka penetia ka haere tika atu te kupu whakahoki ki a ia.

NA TE MOAPETI.

PANUITANGA.

Tari Kooti Whenua Maori,
Poneke, 24 Hepetema, 1892.

HE panuitanga tenei kia mohio te katoa, he maha nga whakamananga wira, he pukapuka whakamananga ranei i nga tikanga whakahaere o nga wira, kua tae mai ki tenei Tari, a kahore ano kia tae mai he pukapuka arai mo aua tono Heoi e kore e ahei te whakahaere te whakarite ranei a te Kooti i nga tikanga o aua tono, na te mea hoki kahore i tukua taitia mai e nga Kai-tono nga pukapuka whakapuaki kupu, ki tuturu pono, pera me era kua whakaaturia i te Kupu Apiti, ki nga Ritenga Whakahaere i apititia atu nei ki nga Ritenga Whakahaere mo nga mahi o te Kooti Whenua Maori, ara pera me nga ahuia pukapuka Nama 46 me Nama 47, mo nga pukapuka whakamananga wira, me nga ahuia pukapuka Nama 49 me Nama 50, mo nga pukapuka whakamananga i nga tikanga whakahaere wira (Tirohia nga Ritenga Whakahaere Apiti).

Na ko nga tangata kua tuku pukapuka tono pera mai, e tuku pukapuka tono pera mai ranei a muri ake nei me mahara ratou ki te tuku mai i aua pukapuka pera, ara kia tika ta ratou tuku mai i nga pukapuka tono kia ahei ai te whakahaere a te Kooti i a ratou tono.

NA PIRIHONA,
Kai-Rehita.